

פוליטיקה של פופוליזם

THE POLITICS OF POPULISM (54614)

ד"ר אודליה אושרי

משרד: רוח 6217 * שעת קבלה: שני, XXX * דוא"ל: odeliaoshri@gmail.com

i. תיאור הקורס

א. תקציר הקורס ומטרותיו

מאז שנות התשעים, מפלגות פופוליסטיות מימין ומשמאל בססו עצמן במערכת המפלגתית באירופה. בד בבד, המשבר הכלכלי של שנת 2008 ומשבר ההגירה האחרון עוררו רגשות פופוליסטיים, אירוסקפטיים ולאומניים וחידדו את הקרע בין אלו התומכים בגבולות פתוחים ובעל לאומיות ובין אלו המחזיקים בתפיסות לאומניות ואירוסקפטיות. מטרת קורס זה הינה להבין, לדון ולחקור את תופעת פוליטיקת ימין ושמאל קיצוני באירופה. בין השאלות המרכזיות עליהן מבקש הקורס לענות הן: האם למפלגות פופוליסטיות יש מאפיינים משותפים? מי מצביע למפלגות אלו? מהן הסיבות לעליית כוחן של מפלגות פופוליסטיות באירופה ומדוע חלק ממדינות אירופה מצליחות להחזיק ב"חסינות" מפוליטיקה פופוליסטית? מהי ההשפעה של מפלגות פופוליסטיות על מדיניות ציבורית ועל מוסדות דמוקרטיים? מה הקשר בין גלובליזציה, משבר הדמוקרטיה ומשברים כלכליים להצלחתן של מפלגות אלו והאם התופעה בכלל ייחודית לאירופה?

מטרתו הרחבה יותר של הקורס הינה לחשוף את הסטודנטים/ות למורכבות המחקר האמפירי, ולכן גם מורכבותה התיאורטית של תופעת הפופוליזם ולהעריך את השפעתה על פוליטיקה דמוקרטית באירופה. הקורס מציע בחינה השוואתית של תופעת הפופוליזם ומבוסס על חומרים תיאורטיים ואמפיריים שהתפרסמו לאחרונה בכמות מחקר שונות בדיסציפלינה של מדע המדינה במובנה הרחב. המשתתפים/ות בקורס ירכשו כלים אנליטיים באמצעותם יוכלו לנתח הן תאורטית והן אמפירית את תופעת הפופוליזם באירופה על ביטוייה השונים.

ב. דרישות והרכב הציון

10% השתתפות פעילה
90% מבחן בית

✓ נוכחות, קריאה שבועית של מאמרי החובה לפני ההרצאה ותרומה לדיונים במהלך ההרצאה. מדיניות חיסורים: מי שהחסירו שלוש הרצאות ויותר (ללא סיבה מוצדקת המפורטת בנהלי הפקולטה) לא יוכלו לסיים הקורס ולהגיש בו עבודה מסכמת.
✓ הגשת מבחן בית בקורס. תאריך היעד: יום שלישי, 29 בינואר 2018 עד השעה 12:00 בצהריים. ההגשה לממשק מודל. היקף: עד 10 עמודים ברווח כפול, פונט 12. מניין העמודים לא כולל רשימת מקורות ונספחים.

ג. נהלים כלליים

✓ במהלך הסמסטר יכלה המרצה, במסגרת שיקול דעתה האקדמי, להחליט על שינויים בתכנית הקורס, לרבות פריטי הקריאה והיקף המטלות המפורטות בסילבוס. השיקולים מבוססים בעיקר על תנאים משתנים כגודל הקורס והרכבו. נא לעקוב אחרי ההודעות בשיעורים ובדוא"ל.
✓ באתר הקורס במערכת מודל ניתן למצוא סילבוס, פריטי קריאה, הנחיות למטלות וכן הודעות שונות. אנא תתעדכנו בהודעות באתר לקראת כל שיעור. לקבלה שוטפת של הודעות, נא עדכנו דוא"ל זמין במערכת ההודעות.
✓ מאמרי הקריאה יהיו זמינים אלקטרונית באתר הקורס במערכת מודל. אם נתקלתם/ן בבעיה באיתור המאמר באופן אלקטרוני, גשו לספריה לצילום עותק קשיח מחומר הקריאה עבור אותו השיעור.
✓ במידה והחמצתם שיעור, זו אחריותכם/ן להשלים את החומר שנלמד ונידון בכיתה.
✓ ליצירת קשר בכל שאלה בענייני הקורס, אנא שלחו לי דוא"ל. לשיחה פנים אל פנים ולהתייעצות על מבחן הבית, באפשרותך להגיע למשרדי במהלך שעת הקבלה או תתאמו איתי פגישה בזמן אחר בדוא"ל.

ii. תכנים ורשימת קריאה מפורטת

חלק א	מבוא ומושגי יסוד
-------	------------------

23/10	1. היכרות, מטרות הקורס ותכניו
-------	--------------------------------------

קריאה: סילבוס הקורס ורשימת נוכחות

30/10	2. מהו פופוליזם? מאפיינים כלליים
-------	---

קריאה

Mudde, Cas. (2004). The Populist Zeitgeist. *Government and Opposition* 39(4):542-563.

Aslanidis, P. (2015). Is populism an ideology? A refutation and a new perspective. *Political Studies*, 63:1-17.

Gidron, Noam and Bart Bonikowski. (2013). Varieties of Populism: Literature Review and Research Agenda. Working Paper Series. Weatherhead Center for International Affairs, Harvard University, Cambridge, MA. Unpublished working paper.

Pappas, Takis S. (2016). Modern Populism: Research Advances, Methodological Pitfalls, and the Minimal Definition. In W. Thompson (ed.), *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. Oxford: Oxford University Press.

קריאת רשות

Canovan, Margaret. (1999). Trust the People! Populism and the Two Faces of Democracy. *Political Studies* 47(1):1-16.

Rooduijn, Matthijs. (2014). The Nucleus of Populism: In Search of the Lowest Common Denominator. *Government and Opposition* 49(4):572-98.

חלק ב	פופוליזם: רעיונות ומוסדות
-------	---------------------------

6/11	3. פופוליזם בזמן ובמרחב
------	--------------------------------

קריאה

Mudde, Cas and Cristóbal Rovira Kaltwasser. (2012). Exclusionary Vs. Inclusionary Populism: Comparing Contemporary Europe and Latin America. *Government and Opposition* 48(02):147-74.

Williamson, Vanessa, Theda Skocpol and John Coggin. (2011). The Tea Party and the Remaking of Republican Conservatism. *Perspectives on Politics* 9(01):25-43.

13/11	4. מבנה של מפלגות פופוליסטיות
-------	--------------------------------------

קריאה

Lange, S. L. and D. Art (2011). Fortuyn versus Wilders: An Agency-Based Approach to Radical Right Party Building. *West European Politics*, 34(6): 1229–1249.

Heinisch, R. and Mazzoleni, O. (eds.) (2016). *Understanding Populist Party Organization: The Radical Right in Western Europe*, New York: Palgrave.

חלק ג הסברי ביקוש לעליית פופוליזם

4. מיהו הבוחר הפופוליסטי? 20/11

קריאה

Inglehart, R., & Norris, P. (2016). Trump, Brexit, and the rise of Populism: Economic have-nots and cultural backlash.. Faculty Research Paper RWP16-026 <http://bit.ly/2bg7QAo>

Harteveld, E., & Ivarsflaten, E. (2016). Why Women Avoid the Radical Right: Internalized Norms and Party Reputations. *British Journal of Political Science*, 1-16.

קריאת רשות

Akkerman, A., C. Mudde and A. Zaslove. (2013). How Populist Are the People? Measuring Populist Attitudes in Voters. *Comparative Political Studies* 47(9): 1324–1353.

Lubbers, M., et al. (2002). Extreme right-wing voting in Western Europe. *European Journal of Political Research* 41: 345-378.

Kahneman, Daniel and Amos Tversky. (1979). Prospect Theory: An Analysis of Decision Under Risk. *Econometrica* 47(2):263-92.

Lupu, N. (2010). Who Votes for Chavismo? Class Voting in Hugo Chavez's Venezuela. *Latin American Research Review* 45(1):7-32.

Mayer, Nonna and Pascal Perrineau. (1992). Why Do They Vote for Le Pen?. *European Journal of Political Economy* 22(1):123-41.

5. תפקיד התקשורת 27/11

קריאה

Green-Pedersen, C. (2007). The Growing Importance of Issue Competition: The Changing Nature of Party Competition in Western Europe. *Political Studies* 55: 607-628.

Koopmans, R. and S. Olzak (2004). Discursive Opportunities and the Evolution of Right-Wing Violence in Germany. *American Journal of Sociology* 110(1): 198-230.

Aalberg, Toril; Esser, Frank; Reinemann, Carsten; Strömbäck, Jesper; de Vreese, Claes

(eds.) (2017), *Populist Political Communication in Europe*, London & New York: Routledge.
Pp-12-28; 381-394

קריאת רשות

Mactague, T. et al. (2016). How David Cameron blew it. *Politico Europe*, July 25 2016.
<http://www.politico.eu/article/how-david-cameron-lost-brexit-eu-referendum-primeminister-campaign-remain-boris-craig-oliver-jim-messina-obama/>

Ellinas, A. (2010). *The Media and the Far Right in Western Europe: Playing the Nationalist Card*. Cambridge, University Press. Pp: 199-228

חלק ג הסברי היצע לעליית פופוליזם

6. האם מנהיגי מפלגות פופוליסטיות כריזמטיים? 4/12

קריאה

van der Brug, Wouter and Anthony Mughan. (2007). Charisma, Leader Effects and Support for Right-Wing Populist Parties. *Party Politics* 13(1):29-51.

Pappas, Takis S. (2008). Political Leadership and the Emergence of Radical Mass Movements in Democracy. *Comparative Political Studies* 41(8):1117-40.

קריאת רשות

Kalyvas, Andreas. (2002). Charismatic Politics and the Symbolic Foundations of Power in Max Weber. *New German Critique* 85:67-103.

Merolla, J. L. and E. J. Zechmeister. (2011). The Nature, Determinants, and Consequences of Chavez's Charisma: Evidence from a Study of Venezuelan Public Opinion. *Comparative Political Studies* 44(1):28-54.

7. היכן מפלגות פופוליסטיות נכשלות? 11/12

קריאה

Elephantis, Angelos. (1981). Pasok and the Elections of 1977: The Rise of the Populist Movement. Pp. 105-29 in *Greece at the Polls: The National Elections of 1974 and 1977*, edited by H. R. Penniman. Washington, DC: American Enterprise Institute for Public Policy.

Errejón, Iñigo. (2014). Spain's Podemos: Inside View of a Radical Left Sensation. Retrieved 2014 (<http://links.org.au/node/3969>).

Molinas, César. (2012). Theory of Spain's Political Class. in *El País*. Madrid. Royo, S. 2014. Institutional Degeneration and the Economic Crisis in Spain. *American Behavioral Scientist* 58(12):1568-91.

8. מבנה של מפלגות פופוליסטיות 18/12

קריאה

Lange, S. L. and D. Art (2011). Fortuyn versus Wilders: An Agency-Based Approach to Radical Right Party Building. *West European Politics*, 34(6): 1229–1249.

Heinisch, R. and Mazzoleni, O. (eds.) (2016). *Understanding Populist Party Organization: The Radical Right in Western Europe*, New York: Palgrave.

חלק ד שיח פופוליסטי

9. העם 'הטהור' מול האליטות 'המושחתות'/מקומיים מול מהגרים/ה'אני' 01/01

מול ה'אחר'

קריאה

Brysk, Allison. (1995). Hearts and Minds: Bringing Symbolic Politics Back In. *Polity* 27(4):559-86.

Jagers, Jan and Stefaan Walgrave. (2007). Populism as Political Communication Style: An Empirical Study of Political Parties' Discourse in Belgium. *European Journal of Political Research* 46(3):319-45.

Rajacic, Agnes. (2007). Populist Construction of the Past and Future: Emotional Campaigning in Hungary between 2002 and 2006. *East European Politics and Societies* 21(4):639-60.

Zuquete, J. P. (2008). The Missionary Politics of Hugo Chavez. *Latin American Politics and Society* 50(1):91-121.

חלק ה השפעת פופוליזם על מדינות דמוקרטיות באירופה

10. כשמפלגות פופוליסטיות מכהנות 08/01

קריאה

Kalyvas, Stathis N. (1997). Polarization in Greek Politics: Pasok's First Four Years, 1981-1985. *Journal of the Hellenic Diaspora* 23(1):83-104.

Pappas, Takis S. (2014). Populist Democracies: Post-Authoritarian Greece and PostCommunist Hungary. *Government and Opposition* 49(1):1-23.

קריאת רשות

Corrales, Javier and Michael Penfold-Becerra. (2007). Venezuela: Crowding out the Opposition. *Journal of Democracy* 18(2):99-113.

Corrales, Javier. (2011). Why Polarize? Advantages and Disadvantages of Rational-Choice Analysis of Government-Opposition Relations in Venezuela. Pp. 67-97 in *The Revolution in Venezuela: Social and Political Change under Chávez*, edited by T. Ponniah and J. Eastwood.

Akkerman, T.; de Lange, S.L. and Rooduijn, M. (eds.) (2016). *Radical Right-Wing Populist Parties in Western Europe: Into the Mainstream?*, London: Routledge.

11. השלכות נורמטיביות של פופוליזם על הדמוקרטיה 15/01

קריאה

Abts, Koen and Stefan Rummens. (2007). Populism Versus Democracy. *Political Studies* 55(2):405-24.

Slater, Dan. (2013). Democratic Careening. *World Politics* 65(04):729-63.

Krastev, Ivan. (2007). The Strange Death of the Liberal Consensus. *Journal of Democracy* 18(4):56-63.

קריאת רשות

Canovan, Margaret. (2002). Taking Politics to the People: Populism as the Ideology of Democracy. Pp. 25-44 in *Democracies and the Populist Challenge*, edited by Y. Mény and Y. Surel. Houndmills, Basingstoke: Palgrave.

Mounk, Yascha. (2014). Pitchfork Politics: The Populist Threat to Liberal Democracy. *Foreign Affairs* (5 (September/October)):27-36.

12. הזירה המחקרית וכיווני מחקר עתידיים 22/01

קריאה

Golder, M. (2016). Far right parties in Europe. *Annual Review of Political Science*, 19, 477-497.

13. מפגש מסכם וחלוקת מבחן בית

בהצלחה!